

Trelleborgs kommun
trelleborgs.kommun@trelleborg.se

2018-06-08
Dnr 400-2017:7326

Beslut

---

efter kvalitetsgranskning av undervisning om
källkritiskt förhållningssätt – samhällskunskap och
svenska i grundskolan vid Liljeborgsskolan
i Trelleborgs kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 § skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av undervisning om källkritiskt förhållningssätt – samhällskunskap och svenska i grundskolan. Syftet är att granska kvaliteten i undervisningen om källkritiskt förhållningssätt till digitala och andra källor. Detta omfattar både *vad* undervisningen om källkritiskt förhållningssätt innehåller och *hur* undervisningen utformas så att eleverna ges möjlighet att utveckla sina förmågor.

I granskningen omfattar begreppet källkritiskt förhållningssätt både undervisning om *informationssökning och källkritik*. Granskningen omfattar källkritiskt förhållningssätt både till *digitala och andra källor* men med särskild uppmärksamhet på hur undervisningen möter utmaningar kopplade till digitala källor. Granskningen omfattar ämnena *samhällskunskap* och *svenska* i grundskolans årskurs 9.

De övergripande frågeställningarna är:

Samhällskunskap

- I vilken utsträckning ger undervisningen i ämnet samhällskunskap eleverna förutsättning att utveckla sin förmåga att söka information om samhället från medier, internet och andra källor och värdera deras relevans och trovärdighet?
- Hur utformas undervisningen för att eleverna ska kunna utveckla denna förmåga?

Svenska

- I vilken utsträckning ger undervisningen i ämnet svenska eleverna förutsättningar att utveckla sin förmåga att söka information från olika källor och värdera dessa?
- Hur utformas undervisningen för att eleverna ska kunna utveckla denna förmåga?

Granskningen genomförs i 30 skolor, i urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän.

Liljeborgsskolan är en kommunal grundskola i Trelleborgs kommun med elever i årskurserna 7-9. Skolan har vid granskningstillfället ca 700 elever varav ca 165 går i årskurs 9. Skolan leds av en rektor. Det finns sex lärare som undervisar i svenska och tre lärare som undervisar i samhällskunskap i årskurs 9.

Skolinspektionen besökte Liljeborgsskolan den 26 april 2018. Besöket genomfördes av Charlotte Rudebeck och Roger Thuring. Intervjuer med elever, lärare i svenska, lärare i samhällskunskap och rektor har genomförts.

När kvalitetsgranskningen är avslutad i sin helhet redovisas de samlade resultaten i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport.

I detta beslut ger Skolinspektionen sin bedömning av det granskade området. Därefter följer en motivering till de utvecklingsområden som Skolinspektionen har identifierat inom ramen för granskningen.

Skolinspektionens bedömning

Samhällskunskap

Undervisningens omfattning

Skolinspektionen bedömer att undervisningen i samhällskunskap omfattar olika medier, såväl digitala som analoga. Undervisningen omfattar även olika mediers uppbyggnad, exempelvis hur en webbplats är uppbyggd och var man kan hitta information om vem eller vilka som skapat webbplatsen. Olika mediers roller i samhället, exempelvis som granskare av samhällets maktstrukturer, har också behandlats i undervisningen. I undervisningen om medier har digitala medier ett stort utrymme. Lärarna anser att det är relevant eftersom "... vi tar ju upp vad de lever och undervisar utifrån deras värld".

Vid undervisning om medier behandlas flera fenomen som specifikt rör digitala medier, exempelvis filterbubblor, frågor om integritet och företags samlande och användande av personuppgifter som platsdata samt hur bakomliggande programmering styr sökresultat.

Granskningen visar att undervisningen omfattar nyhetsvärdering och hur den kan påverka människors bilder av omvärlden. I detta sammanhang har eleverna arbetat med mediers framställning av olika individer. Exempelvis har de i undervisningen fått arbeta med mediebilderna av den amerikanska presidenten Donald Trump, kunskaper de sedan använt i egna undersökningar av hur svenska partiledare framställs i olika svenska medier. Hur medier framställer grupper av människor har också omfattats av undervisningen. Några exempel är grupperna män, kvinnor och flyktingar och hur de på olika sätt framställs och används av medier för att föra fram eller förstärka ett budskap.

Skolinspektionens granskning visar att undervisningen i samhällskunskap omfattar risker förknippade med internet och kommunikation via elektroniska medier. Till riskerna hör bland annat utmaningar kring anonymitet och integritet, nätmobbning, "fula gubbar" och hur stater kan övervaka sina egna medborgare. Undervisningen omfattar även möjligheter förknippade med internet och elektroniska medier. Exempel på sådana möjligheter är internet som möjliggör och underlättar kommunikation, ger snabb och enkel tillgång på information, möjligheten att sprida och nå ut med ett eget budskap och att internet öppnar upp nya sätt att vara social på.

Undervisningens utformning

Skolinspektionen bedömer att undervisningen om källkritiskt förhållningssätt inkluderar ett varierat och brett arbetsmaterial. Detta innefattar bland annat tidningar,

läroböcker, bilder, webbsidor, och autentiskt material som politiska beslut. Ett exempel på undervisningsmaterialets bredd är att tidningar med olika politisk hemvist använts i undervisningen. Undervisningsmaterial om källkritiskt förhållningssätt från externa aktörer, som Statens Medieråd och UR, förekommer också i undervisningen.

Skolinspektionens granskning visar att lärarnas undervisning innefattar varierade arbetsmetoder. Exempelvis grupparbeten, gruppredovisningar, lärarledda genomgångar, diskussioner, samtal, egen reflektion och reflektion i grupp, arbete i läroboken och att ta del av och reflektera kring pedagogiska filmer. Granskningen visar också att eleverna själva tränar på att utveckla ett källkritiskt förhållningssätt genom exempelvis egna sökningar i samband med arbetet med nyhetsvärdering.

Granskningen visar att eleverna har möjlighet att påverka undervisningens innehåll och former för redovisning av uppgifter. Detta sker på flera olika sätt, bland annat genom att eleverna i par eller mindre grupper diskuterar och utvärderar undervisningen. Anpassning av undervisningens innehåll och val av undervisningsmetoder sker även utifrån elevernas behov och de förutsättningar som finns i form av begränsad undervisningstid.

Granskningen visar vidare att undervisningen om källkritiskt förhållningssätt utformas på ett sådant sätt att både flickor och pojkar har möjlighet till inflytande och delaktighet över undervisningen. Exempelvis har lärarna, för att göra undervisningen relevant, tagit reda på vilka webbplatser och sociala medier pojkar respektive flickor som går i årskurs 9 på skolan använder mest. För att ta reda på detta frågade lärarna eleverna vilka tre "rum" de spenderade mest tid på. Informationen strukturerades sedan efter kön varvid det framkom att tjejer spenderar mer tid på sociala medier och att killar spenderar mer tid på dataspel. Eleverna fick i samband med detta diskutera strukturen killar/tjejer.

Progression i undervisningen sker genom att den är återkommande och blir mer komplex över tid. Elever uppger dock att undervisning om nyhetsvärdering kunde ske oftare för att förbättra deras förståelse av aktuella skeenden.

Svenska

Undervisningens utformning

Skolinspektionen bedömer att undervisningen om källkritiskt förhållningssätt inkluderar ett brett arbetsmaterial. Detta innefattar böcker, faktatexter, filmer, webbplatser, muntliga källor, bilder, filmer och skönlitteratur.

Granskningen visar att undervisningen är varierad. Exempel på arbetsmetoder är lärarledda genomgångar, epa-modellen (vilket betyder att eleverna först arbetar enskilt, sedan i par och till sist i storgrupp), tematiska arbeten och eget arbete. Bland annat genomför eleverna intervjuer, skriver olika typer av texter och skapar eget material som reklambilder och Youtube-filmer.

Eleverna får möjlighet till samtal och reflektion. Reflektionerna kan ibland vara skriftliga och eleverna använder då särskilda reflektionsböcker.

Granskningen visar att lärarna visserligen efterfrågar elevernas synpunkter på undervisningen, men att detta sker för att utvärdera genomförd undervisning och inte för att ge dem möjlighet att påverka innehåll, arbetsmetoder eller examinationsformer.

Undervisningen om källkritiskt förhållningssätt är återkommande och aktualiseras regelbundet när eleverna arbetar med olika typer av källor. Lärarna menar även att det sker en progression av elevernas kunskaper över tid och att eleverna utvecklar en större medvetenhet.

Förutsättningar för samverkan och erfarenhetsutbyte

Skolinspektionen bedömer att det finns förutsättningar för samverkan och erfarenhetsutbyte. En timme varje vecka är vikt åt samverkan i ämneslagen. Utöver denna tid finns tid för samverkan under tre studiedagar per termin och tid efter eleverna slutar i juni och innan eleverna börjar i augusti.

Skolans lärare har möjlighet att samverka med det centrala skolbiblioteket och med kommunens resurs för stöd kring medier och teknik, AV-media. En lärare är ansvarig för kontakten med skolbiblioteket och av granskningen framkommer att lärarna i svenska avser att inom kort inleda ett gemensamt arbete kring källkritiskt förhållningssätt tillsammans med skolbiblioteket.

Identifierade utvecklingsområden

I syfte att höja verksamhetens kvalitet bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete i första hand behöver inledas inom följande områden.

- Undervisningen i ämnet svenska behöver omfatta hela det centrala innehållet i kunskapsområdet *Informationssökning och källkritik*.

Skolinspektionen bedömer att undervisningen i ämnet svenska behöver utvecklas så att den i större utsträckning ger alla elever möjlighet att lära sig att söka information från olika källor. Av kommentarmaterialet till kursplanen i svenska framgår att det är svenskämnet som har huvudansvaret för att eleverna lär sig att söka information ur ett allt mer varierat urval av källor.

Granskningen visar att undervisningen i svenska omfattar informationssökning i analoga källor, som böcker, men i mindre utsträckning i digitala källor. Granskningen visar att eleverna inte fått någon planerad undervisning om informationssökning på internet. Det innebär att de särskilda utmaningar som finns vid sådan informationssökning på internet, som hur platsdata, sökhistorik, betalda sökresultat och andra faktorer påverkar sökresultat, inte har tagits upp i undervisningen. En lärare säger att eleverna "Inte haft någon planerad lektion att *nu ska vi söka information*" och en annan lärare säger att "Ingen direkt lektion i Google-kunskap, det skulle vi kunna förbättra".

Vad gäller informationssökning på bibliotek så visar granskningen att bibliotek har använts för att hitta skönlitteratur men att undervisningen i övrigt inte omfattat hur man söker information på bibliotek.

Granskningen visar att undervisningen omfattar att citera och att göra källhänvisningar. Denna undervisning omfattar både digitala och analoga källor.

Av granskningen framkommer att undervisningen omfattar hur man sovrar i en stor informationsmängd. Eleverna har exempelvis fått lära sig att anteckna, skumläsa, strukturera och kategorisera information, ta ut nyckelord och att skriva sammanfattningar. När det gäller att sovrar information arbetar eleverna mest med digitala källor.

Granskningen visar att undervisningen omfattar hur källors tillförlitlighet prövas med ett källkritiskt förhållningssätt. Detta gäller både analoga och digitala källor. Att värdera en källa genom att ställa frågor kring den är en del av denna undervisning. Exempel på en fråga är "Vad vill den som står bakom texten?". En annan metod är att jämföra information från flera olika källor. Eleverna har, om än i mindre utsträckning, granskat bilder och filmer, exempelvis i reklamsammanhang.

- Rektor behöver följa upp att lärarna har den kompetens som krävs för att undervisa om källkritiskt förhållningssätt samt erbjuda relevant kompetensutveckling där det behövs.

Skolinspektionen bedömer att rektor följer upp lärarnas kompetens vad gäller undervisning om källkritiskt förhållningssätt genom att ta del av de planeringar och bedömningar som finns tillgängliga digitalt. Genom att ställa frågor till lärarna tar rektor även reda på hur lärarna ligger till i förhållande till de nya krav som finns i den reviderade läroplanen som gäller från hösten 2018. Bland de nya kraven finns sådana som innebär att skolorna måste utveckla sitt arbete med undervisning om källkritiskt förhållningssätt. Under läsåret 2017/2018 finns varje vecka särskilt avsatt tid för lärarna att arbeta med dessa nya skrivningar.

Det framkommer dock i lärarintervju att lärare har kompetensutvecklingsbehov kopplade till undervisning om källkritiskt förhållningssätt. Exempelvis vad gäller fenomen som hör samman med informationssökning på internet som betalda sökresultat, cookies och platsdata.

Av granskningen framkommer att huvudmannen stöttar kommunens skolor med kompetensutveckling som bland annat rör källkritiskt förhållningssätt kopplat till digitalisering. Skolan har under läsåret använt sig av denna möjlighet till kompetensutveckling. Exempel på innehåll är konsekvenser av programmering, upphovsrätt och General Data Protection Regulation (GDPR).

1.1 Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 8 februari 2019 redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redogörelsen skickas via e-post, till kvalitetsgranskningarsthlm@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 400–2017:7326) i de handlingar som sänds in.

På Skolinspektionens vägnar

X Agneta Kenneberg

Beslutsfattare
Signerat av: Agneta Kenneberg

X Roger Thuring

Föredragande
Signerat av: Roger Thuring

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
<https://www.skolinspektionen.se/sv/Tillsyn--granskning/Kvalitetsgranskning/Skolinspektionen-granskar-kvaliteten/undervisning-om-kallkritik/>

Bilaga 1 Författningsstöd för kvalitetsgranskningsprojekt Undervisning om källkritiskt förhållningssätt – samhälls- kunskap och svenska i grundskolan

---

Skollagen (2010:800)

1 kap. 4 §

Utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Utbildningen syftar också till att i samarbete med hemmen främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare.

1 kap. 9 §

Utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmet oavsett var i landet den anordnas.

1 kap. 11 § första stycket

För varje skolform och för fritidshemmet ska gälla en läroplan som utgår från bestämmelserna i denna lag. Läroplanen ska ange utbildningens värdegrund och uppdrag. Den ska också ange mål och riktlinjer för utbildningen.

2 kap. 9 §

Det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor. Det pedagogiska arbetet vid en förskoleenhet ska ledas och samordnas av en förskolechef. Dessa ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas.

Rektorn och förskolechefen ska benämnas på detta sätt. Dessa benämningar ska förbehållas den som har en anställning som rektor eller förskolechef.

En ställföreträdare får utses för en rektor eller en förskolechef

2 kap. 34 §

Huvudmannen ska se till att personalen vid förskole- och skolenheterna ges möjligheter till kompetensutveckling.

Huvudmannen ska se till att förskollärare, lärare och annan personal vid förskole- och skolenheterna har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet.

3 kap. 3 §

Alla barn och elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som till följd av funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika kunskapskrav som finns ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

10 kap. 2 §

Grundskolan ska ge eleverna kunskaper och värden och utveckla elevernas förmåga att tillägna sig dessa.

Utbildningen ska utformas så att den bidrar till personlig utveckling samt förbereder eleverna för aktiva livsval och ligger till grund för fortsatt utbildning.

Utbildningen ska främja allsidiga kontakter och social gemenskap och ge en god grund för ett aktivt deltagande i samhällslivet.

Skolförordningen (2011:185)**5 kap 2 §**

Eleverna ska genom strukturerad undervisning ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna når de kunskapskrav som minst ska uppnås och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen.

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011 (SKOLFS

2010:37, Lgr 11) Reviderad 2016. Denna läroplan, tredje upplagan, tillämpas fram till dess att den fjärde upplagan träder i kraft den 1 juli 2018 (läsåret 2018/2019).

Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag

Eleverna ska kunna orientera sig i en komplex verklighet, med ett stort informationsflöde och en snabb förändringstakt. Studiefärdigheter och metoder att tillägna sig och använda ny kunskap blir därför viktiga. Det är också nödvändigt att eleverna utvecklar sin förmåga att kritiskt granska fakta och förhållanden och att inse konsekvenserna av olika alternativ.

Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper

I detta avsnitt anges bland annat att;

”Skolan ska erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares ledning, såväl i helklass som enskilt. Lärarna ska sträva efter att i undervisningen balansera och integrera kunskaper i sina olika former.”

Enligt ett av de övergripande målen ska skolan ansvara för att varje elev

- kan använda sig av ett kritiskt tänkande och självständigt formulera ståndpunkter grundade på kunskaper och etiska överväganden.

Vidare framgår i avsnittet när det gäller riktlinjer att läraren bland annat ska

- samverka med andra lärare i arbetet för att nå utbildningsmålen.

Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

I detta avsnitt anges bland annat att elever ska ges inflytande över utbildningen och att de fortlöpande ska stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen. Ett av skolans mål är att varje elev

- successivt utövar ett allt större inflytande över sin utbildning och det inre arbetet i skolan

Vidare framgår i avsnittet när det gäller riktlinjer att läraren bland annat ska

- svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt se till att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad,
- verka för att flickor och pojkar får ett lika stort inflytande över och utrymme i undervisningen,
- svara för att eleverna får pröva olika arbetssätt och arbetsformer och
- tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen.

Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar

I avsnittet anges bland annat att rektorn har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar exempelvis för att

- skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas,
- skolans arbetsmiljö utformas så att eleverna får tillgång till handledning, läromedel av god kvalitet och annat stöd för att kunna söka och utveckla kunskaper, t.ex. bibliotek, datorer och andra hjälpmedel och
- personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter.

Lgr 11, 5. Kursplaner, 5.15 Samhällskunskap

Syfte

Undervisningen ska ge eleverna verktyg att hantera information i vardagsliv och studier och kunskaper om hur man söker och värderar information från olika källor. Genom undervisningen ska eleverna också ges förutsättningar att utveckla kunskaper om hur man kritiskt granskar samhällsfrågor och samhällsstrukturer.

Genom undervisningen i ämnet samhällskunskap ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- söka information om samhället från medier, internet och andra källor och värdera deras relevans och trovärdighet,

*Centralt innehåll**Information och kommunikation*

- Mediernas roll som informationsspridare, opinionsbildare, underhållare och granskare av samhällets maktstrukturer.
- Olika slags medier, deras uppbyggnad och innehåll, till exempel en dagstidnings olika delar. Nyhetsvärdering och hur den kan påverka människors bilder av omvärlden. Hur individer och grupper framställs, till exempel utifrån kön och etnicitet.
- Möjligheter och risker förknippade med internet och kommunikation via elektroniska medier.

Lgr 11, 5. Kursplaner, 5.18 Svenska*Syfte*

(...) Vidare ska undervisningen bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om hur man söker och kritiskt värderar information från olika källor.

Genom undervisningen i ämnet svenska ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- söka information från olika källor och värdera dessa.

*Centralt innehåll**Informationssökning och källkritik*

- Informationssökning på bibliotek och på internet, i böcker och massmedier samt genom intervjuer.
- Hur man citerar och gör källhänvisningar.
- Hur man sovrar i en stor informationsmängd och prövar källors tillförlitlighet med ett källkritiskt förhållningssätt.

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011 (SKOLFS 2010:37, Lgr 11) Reviderad 2017. (obligatorisk fr.o.m. läsåret 2018/2019)

Under läsåret 2017/2018 är det *möjligt* att följa den fjärde upplagan av läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011 (reviderad 2017). Från och med den 1 juli 2018 (läsåret 2018/2019) är det däremot *obligatoriskt* att följa den fjärde upplagan av läroplanen. Avsnitt för att förtydliga skolans uppdrag att stärka elevernas digitala kompetens har lagts till i den fjärde upplagan (2017 års revidering). Exempelvis har i kursplanen för ämnet samhällskunskap, starkare betoning tillförts på att omfatta olika aspekter av digitala medier, till exempel hur information i digitala medier kan styras av bakomliggande programmering. I kursplanen för ämnet svenska har ett syfte för ämnet tillförts om att ge eleverna möjligheter att kommunicera i digitala miljöer med interaktiva och föränderliga texter.

Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag

”Eleverna ska kunna orientera sig och agera i en komplex verklighet, med stort informationsflöde, ökad digitalisering och snabb förändringstakt. Studiefärdigheter och metoder att tillägna sig och använda ny kunskap blir därför viktiga. Det är också nödvändigt att eleverna utvecklar sin förmåga att kritiskt granska information, fakta och förhållanden och att inse konsekvenserna av olika alternativ.”

”Skolan ska bidra till att eleverna utvecklar förståelse för hur digitaliseringen påverkar individen och samhällets utveckling. Alla elever ska ges möjlighet att utveckla sin förmåga att använda digital teknik. De ska även ges möjlighet att utveckla ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik, för att kunna se möjligheter och förstå risker samt kunna värdera information. Utbildningen ska därigenom ge eleverna förutsättningar att utveckla digital kompetens...”

Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper

Samma innehåll i denna upplaga avseende det som tas upp under motsvarande rubrik på sidan tre i författningsstödet.

En punkt har lagts till under övergripande målen där det anges att skolan bland annat ska ansvara för att varje elev

- kan använda såväl digitala som andra verktyg och medier för kunskapssökande, informationsbearbetning, problemlösning, skapande, kommunikation och lärande,

Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Ingen ny lydelse i denna upplaga avseende det som tas upp under motsvarande rubrik på sidan tre i författningsstödet.

Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar

I avsnittet anges bland annat att rektorn har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar exempelvis för att

- skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas,
- skolans arbetsmiljö utformas så att alla elever, för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, ges aktivt lärarstöd och får tillgång till och förutsättningar att använda läromedel av god kvalitet samt andra lärverktyg för en tidsenlig utbildning, bland annat skolbibliotek och digitala verktyg,
- personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen.
- Skolbibliotekets verksamhet används som en del i undervisningen för att stärka elevernas språkliga förmåga och digitala kompetens.

Lgr 11, 5. Kursplaner, 5.15 Samhällskunskap*Syfte*

Undervisningen ska ge eleverna verktyg att hantera information i vardagsliv och studier och kunskaper om hur man söker och värderar information om samhället från olika källor. Genom undervisningen ska eleverna också ges förutsättningar att utveckla kunskaper om hur man kritiskt granskar samhällsfrågor och samhällsstrukturer.

Genom undervisningen i ämnet samhällskunskap ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- söka information om samhället från medier, internet och andra källor och värdera deras relevans och trovärdighet,

*Centralt innehåll**Information och kommunikation*

- Mediernas roll som informationsspridare, opinionsbildare, underhållare och granskare av samhällets maktstrukturer.
- Olika slags medier, deras uppbyggnad och innehåll, till exempel sociala medier, webbplatser eller dagstidningar.
- Nyhetsvärdering och hur den kan påverka människors bilder av omvärlden. Hur individer och grupper framställs, till exempel utifrån kön och etnicitet, samt hur information i digitala medier kan styras av bakomliggande programmering.
- Möjligheter och risker förknippade med internet och digital kommunikation samt hur man agerar ansvarsfullt vid användning av digitala och andra medier utifrån sociala, etiska och rättsliga aspekter.

Lgr 11, 5. Kursplaner, 5.18 Svenska*Syfte*

(...) Vidare ska undervisningen bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om hur man söker och kritiskt värderar information från olika källor.

Genom undervisningen i ämnet svenska ska eleverna bland annat ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- söka information från olika källor och värdera dessa.

*Centralt innehåll**Informationssökning och källkritik*

- Informationssökning på bibliotek och på internet, i böcker och massmedier samt genom intervjuer.
- Hur man citerar och gör källhänvisningar, även vid användning av digitala medier.
- Hur man sovrar i en stor informationsmängd och prövar källors tillförlitlighet med ett källkritiskt förhållningssätt.

Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet. (Proposition 2009/10:165)

"(...) Informationsteknikens utveckling ger snart sagt obegränsad tillgång till information men denna måste ordnas, granskas, värderas och omvandlas till kunskaper." (s. 223)